

Gammelt tidsskrift – nytt forlag – ny drakt

Det har neppe gått *Maal og Minnes* lesere forbi at tidsskriftet i fjor rundet 100 år. Gjennom alle disse åra har tidsskriftet holdt stø kurs i det faglige landskapet. Det har, som det er formulert i Magnus Olsens programartikkel i første nummer (1909), brakt “bidrag til belysning av norsk aandsliv fra de eldste tider til vore dage” og belyst “sprog og sprog minder av enhver art (saasom stedsnavne), den skrevne litteratur, folkedigtning ...”. Når det gjelder tema er det ingen tvil om at *Maal og Minne* er tilbakekuende, men når det gjelder vitenskapelig standard, problemstillinger og metoder, har tidsskriftet alltid ligget langt framme. Både redaksjonen og Bymålslaget vil arbeide for å holde denne tradisjonen i hevd. Stadig oppmerksomhet på nye tema innen nordstikken, nye metoder og nye ideer sikrer at *Maal og Minne* til enhver tid er et aktuelt og moderne tidsskrift.

Fra begynnelsen i 1909 til og med 1971 ble *Maal og Minne* utgitt på Aschehougs forlag, eller mer presist: av Bymålslagets forlag i kommisjon hos H. Aschehoug & co. Men fra 1972 overtok Det Norske Samlaget. Det var egentlig en historisk gjenforening, siden tidsskriftets “eier”, Bymålslaget, i sin tid sprang ut fra foreningen “Det Norske Samlaget”, som også forlaget springer ut fra. Siden 1972 har tidsskriftet hatt et godt hjem i Samlaget. Men høsten 2008 varslet forlaget at de etter en kritisk gjennomgang av sin utgivelsesprofil overveide å avslutte samarbeidet om tidsskriftet. Avtalen ble så oppsagt og utløp med jubileumsåret 2009. Redaksjonen og Bymålslaget tok da kontakt med Novus forlag og fikk god respons. Avtale ble inngått, og fra og med dette nummer er Novus *Maal og Minnes* forlag.

Også i det ytre har *Maal og Minne* tatt godt vare på tradisjonene. Omslaget fikk sin utforming med første nummer, og dette har vært nesten uendret til nå. Tidsskriftets tittel, navn på redaktør(er) og utgiver, samt innholdsfortegnelse for nummeret, har preget forsiden, omkranset av to symmetriske, stiliserte akantusranker. Akantusrankene ble tegnet spesielt for tidsskriftet av Johanna Bugge Berge, datteren til Sophus

Bugge. Motivet hadde hun funnet på et skap fra Rauland fra ca 1700. Omslaget har ikke blitt mye endret i alle disse åra, men det var nære på i 1972. I forbindelse med overgangen fra Aschehoug var det først forhandlinger med Universitetsforlaget om utgivelse. Forlaget insisterte på å gi tidsskriftet et nytt og mer moderne ansikt, men dette satte redaksjonen seg imot. Særlig viktig var det å forsvare akantusrankene, som krevde en viss pietet. Resultatet ble brudd i forhandlingene. *Maal og Minne* havnet på Samlaget, og omslag og akantus fikk leve. Noen mindre endringer ble det likevel. Den grå fargen ble til gul, de ytre målene ble mindre, og heftene fikk ryggttittel. Gråfargen kom tilbake igjen etter redaktørskiftet i 1996. Det samme gjaldt de ytre målene. Nå ble også spaldebredde i bokmaterien utvidet. Dette var for å få plass til mer stoff på de strengt tilmålte arkene, altså den gang en dyd av nødvendighet. Fra et typografisk synspunkt ble nok linjene i lengste laget med tanke på lesbarhet.

I forkant av 100-årsjubileet diskuterte redaksjonen å gjøre noen endringer på omslag og layout. Da saken om forlagsskiftet kom opp, fant vi det mest praktisk å vente med endringene til det nye forlaget hadde overtatt. Vi ønsket å gi tidsskriftet et stilrent og moderne uttrykk, og det syns vi forlaget har fått til. Samtidig ville vi markere kontinuitet og tradisjon, og derfor har vi latt den fine akantusen vokse videre inn i det nye hundreåret. Også sidelayouten er fornyet. Vi er ikke lenger like sterkt bundet av sidetall, så vi har tillatt oss å ta mer hensyn til det estetiske enn det praktiske når det gjelder stoffmengde pr. side. Et skarpt øye vil nok også se at skriftbildet har endret seg. Vi har tatt i bruk skriftfonten Andron, som teknisk sett er en moderne Unicode-font, men med et klassisk stilpreg. Den skulle dekke de fleste behov for skrifttegn innenfor *Maal og Minnes* fagområder, som lydskrift, norrøne tegn, runer og en rekke spesialtegn.

Vi har så vidt ført *Maal og Minne* inn i et nytt hundreår. Vi tror at tidsskriftet har en oppgave også i framtida, og vi vil i samarbeid med Bymålslaget, forlag og forfattere gjøre vårt til at denne oppgaven blir løst på beste vis. Vi håper det syns.